

Еко Журнал

Травень 2025

АКЦЕНТ

"Змінювати, щоб жити"

№10 (60)

**ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ РОЗТВОСЮДЖУЄТЬСЯ В ДРУКОВАНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННОГО ЗВ'ЯЗКУ
В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ**

Інформування населення про оцінку впливу на довкілля, в тому числі в транскордонному контексті, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Зміст

- 1** Лише 10% людей світу спричинили дві третини глобального потепління, каже дослідження
- 2** Як відпочити на природі без шкоди для довкілля
- 4** **ОГОЛОШЕННЯ** про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля
- 6** Європарламент підтримав послаблення для автовиробників, запропоноване Єврокомісією
- 8** Як Київ озеленюється у відповідь на спеку:
5 ініціатив, що вже працюють у місті

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю
«ГЕОАКЦЕНТ»

Головний редактор
Глушаниця Максим Володимирович

Відповідальний за випуск
Глушаниця Максим Володимирович

**Видання виходить кожен місяць
за наявністю матеріалів**

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ,
вул. Жилиняська, буд. 59, оф. 159;
тел.: +380734710037;
geo.accent.tov@gmail.com

**Свідоцтво про реєстрацію
засобу масової інформації**
КВ 25247-15187Р від 7.09.2022 р.

**Журнал не завжди поділяє позицію
авторів публікації**

**Видання розповсюджуються
безкоштовно**

**За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації
та рекламодавці**

Віддруковано
ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.

Замовлення № 14/1

Дата виходу в світ
14 Травня 2025 року

Лише 10% людей світу спричинили дві третини глобального потепління, каже дослідження

Лише 10% найбагатших людей на планеті спричинили дві третини всіх викидів парникових газів із 1990 року, йдеться в новому дослідженні. Вчені вперше напряду пов'язали приватне багатство з конкретними кліматичними катастрофами – хвилями спеки, посухами та зростанням температур.

Мільярдери вбивають планету

Вчені вказують, що саме стиль життя, інвестиції та споживання 10% найбагатших людей світу значно підвищили ризики екстремальної спеки та посух. Це перша наукова робота, яка кількісно оцінює вплив концентрованого приватного капіталу на кліматичні аномалії. За словами Сари Шенгарт, провідної авторки дослідження зі Швейцарської вищої технічної школи Цюриха, це велике зрушення від простої фіксації викидів до прямого встановлення відповідальності, повідомляє IIASA.

Результати, опубліковані в журналі Nature Climate Change, показують, що лише 1% найбагатших осіб спричинили у 26 разів більше хвиль спеки, які трапляються раз на століття, та в 17 разів більше посух у регіоні Амазонії, ніж у середньому інші люди по всьому світу. Особливо значний внесок у зростання глобальних температур зробили представники найбагатших 10% у США та Китаї – ці дві країни разом відповідають за майже половину світових викидів.

За останні три десятиліття, через спалювання викопного палива та вирубку лісів, температура земної поверхні зросла приблизно на 1,3 градуса. Дослідники змогли поєднати економічну статистику з кліматичними моделями, щоб простежити, як доходи різних груп населення впливають на конкретні типи погодних катастроф, зокрема екстремальної спеку та посухи.

Окремо вчені звернули увагу на вплив фінансових інвестицій, а не лише особистого споживання. На думку старшого автора дослідження Карла-Фрідріха Шлесснера з Міжнародного інституту прикладного системного аналізу, що розташований поблизу Відня, без урахування ролі найбагатших у формуванні кліматичних загроз, заходи з боротьби з глобальним потеплінням залишають поза увагою ключовий важіль впливу.

Одним із запропонованих рішень є введення прогресивного оподаткування багатства та інвестицій з високим вуглецевим слідом. Дослідження показали, що податки на викиди, пов'язані з активами, є значно справедливішими, ніж загальні вуглецеві збори, які частіше вдаряють по людях з нижчими доходами.

Проте ініціативи зі встановлення податків для надбагатих наразі майже не рухаються. Наприклад, торік Бразилія, яка головує в G20, пропонувала встановити 2% податку на активи осіб, чії статки перевищують мільярд доларів. Лідери G20 погодились "співпрацювати" над цим питанням, але жодних конкретних рішень не ухвалили.

У 2021 році близько 140 країн почали працювати над глобальним податком для транснаціональних корпорацій зі щонайменше 15-відсотковою ставкою. Проте переговори досі не завершені через брак згоди між державами.

За даними Forbes, майже третина мільярдерів світу – зі Сполучених Штатів. Це більше, ніж у Китаї, Індії та Німеччині разом узятих. Водночас, за даними Oxfam, за останнє десятиліття 1% найбагатших людей накопичили 42 трильйони доларів нового багатства. Сьогодні цей прошарок володіє більшими статками, ніж 95% найбіднішого населення Землі разом узяті.

Джерело: IIASA

Як відпочити на природі без шкоди для довкілля

З настанням теплих сонячних днів українці все частіше вирушають відпочити у лісі, біля озер або річок

У Державній екологічній інспекції Поліського округу розповіли про 3 головних правила, як не зашкодити довкіллю під час відпочинку на природі.

Правило №1 – Не залишайте сміття

- вирушаючи на відпочинок, завжди беріть із собою достатню кількість пакетів для сміття;

- заберіть із собою абсолютно все, що ви принесли, навіть якщо вам здається, що "ось ця серветка швидко розкладеться" або "один недопалок нічого не зробить";

- віднесіть зібране сміття до найближчого місця збору відходів або сміттевого контейнера.

Правило № 2 – Розводьте вогнища з обережністю

- розпалюйте багаття лише у спеціально відведених для цього місцях. Це можуть бути обладнані майданчики для вогнищ у зонах відпочинку або власні мангали;

- перед тим, як піти, переконайтеся, що не залишилося жодних тліючих вуглинок чи жару, які можуть спричинити пожежу;

- ніколи не розпалюйте вогонь у недозволених місцях, особливо це небезпечно на су-

хій траві, під кронами дерев або поблизу легкозаймистих матеріалів.

Правило №3 – Не шкодьте рослинам і тваринам

- не зривайте рідкісні та зникаючі квіти, особливо ті, що занесені до Червоної книги України;

- не чіпайте диких тварин, намагайтеся їх не турбувати, не годуйте їх людською їжею, яка може бути для диких звірів шкідливою.

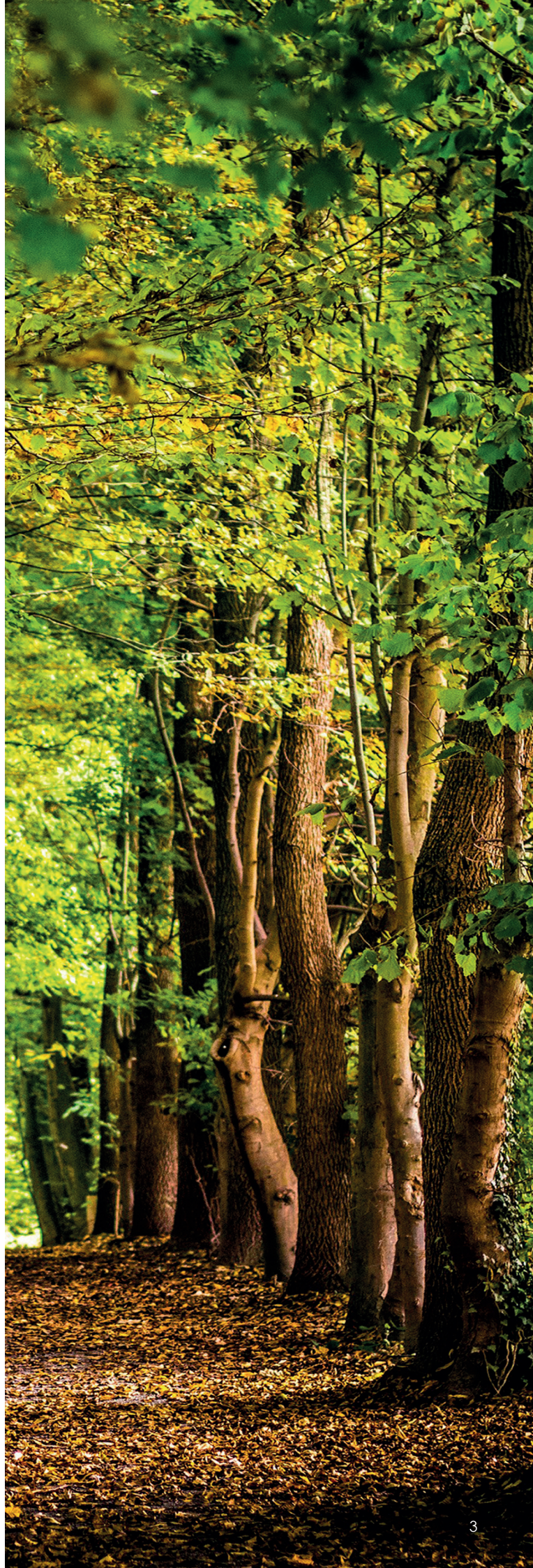
Які штрафи чекають на порушників

1. За засмічення лісових ділянок передбачена адміністративна відповідальність зі штрафами для громадян від 51 до 119 грн, для посадових осіб – від 170 до 340 грн.

2. За порушення правил пожежної безпеки передбачена адміністративна відповідальність, яка тягне за собою накладення штрафу на громадян від 1530 до 6 120 грн і на посадових осіб – від 4590 до 21 420 грн. Якщо протиправні дії вчинені в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розмір штрафів для громадян від 6 120 до 12 240 грн, для посадових осіб – від 21 420 до 30 600 грн.

3. За знищення або пошкодження видів рослин, занесених до Червоної книги України, передбачена адміністративна відповідальність: штраф для громадян від 340 до 510 грн з конфіскацією незаконно добутого; для посадових осіб – від 510 до 850 грн з конфіскацією незаконно добутого та кримінальна відповідальність згідно із законодавством України, зокрема Законом України "Про Червону книгу України". Тому будьте чемними та бережіть природу.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Додаток 3

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 11648

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Реконструкція існуючих виробничих приміщень для виготовлення мінеральних добрив - азотно-фосфорно-калійного комплексу ТРІКСА НРК. Потужність планованого виробництва складатиме 100 т/добу. Для виготовлення азотно-фосфорно-калійного комплексу ТРІКСА НРК використовуються вертикальні дисольвери що оснащені пропелерною мішалкою. Кількість дисольверів: обсягом 3 м³ – 2од.; обсягом 10 м³ – 1од.

Зберігання виготовленого азотно-фосфорно-калійного комплексу ТРІКСА НРК здійснюється: в залізничних біметалевих цистернах обсягом 80 м³ кожна що встановлено поряд з виробничим приміщенням. Кількість цистерн – 2; в двох гідробаках обсягом 60 м³ кожен що встановлені в приміщенні. Місце провадження планованої діяльності: Львівська область, с.Воля-Висоцька, вул. Героїв України 91 Г.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності

(потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРІКСА" 41839950

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Україна, 80461, Львівська обл., Кам'янка-Бузький р-н, селище міського типу Запитів(з), вул.Весела, будинок 35

місцезнаходження юридичної особи або місце

провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035

OVD@mepr.gov.ua

+38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Грицак Олена Анатоліївна

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Висновок з оцінки впливу на довкілля Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться

1 Дата та час: 10.06.2025 10.00;

1 Лінк:

<https://mepr.webex.com/mepr-ru/j.php?MTID=mdb2e51f26d389e9dae8162d6cdeaa0e5>

Номер наради: 2367 756 1324 Пароль: 7u7MYeY8YsY

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035

OVD@mepr.gov.ua

+38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035

OVD@mepr.gov.ua

+38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другого пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на **288** аркушах.

Відсутні

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

Відсутні

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

- **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТРИКСА».**

Україна, Кам'янка-Бузький р-н, Львівська обл., селище міського типу Запитів, вулиця Весела, будинок, 35.

Директор ТОВ «ТРИКСА» КРІП О. І.

- **Жовківська міська рада.**

Львівська обл., м.Жовква, вул. Львівська, 40.

Міський голова Вольський О.І.

з 16 травня 2025 р. протягом робочого дня.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 824 від 14.09.2020, № 967 від 08.09.2023}

Європарламент підтримав послаблення для автовиробників, запропоноване Єврокомісією

Для набуття чинності законопроект тепер потребує офіційного схвалення Радою ЄС

8 травня Європейський парламент ухвалив цільову зміну стандартів викидів CO₂ для нових автомобілів та мікроавтобусів.

Відповідне повідомлення з'явилося на сайті цього законодавчого органу Європейського Союзу.

"За" проголосували 458 депутатів, 101 член парламенту висловився "проти" і 14 "утрималися". Щоб прискорити прийняття законопроекту, парламент погодився розглянути його за невідкладною процедурою.

Погоджена зміна пропонує виробникам можливість виконати свої зобов'язання на 2025, 2026 і 2027 роки, усереднюючи свої показники за трирічний період, а не за кожен окремий рік. У Європарламенті вважають, що

такий підхід дозволить промисловцям збалансувати будь-які надлишкові річні викиди за рахунок перевиконання цільових показників у наступному році (роках).

Чинні правила встановлюють щорічні цілі, що охоплюють п'ятирічні періоди, для скорочення середніх викидів CO₂ від нових легкових автомобілів та мікроавтобусів у всьому автопарку ЄС.

Починаючи з 2025 року, на період 2025-2029 років встановлюється щорічна ціль зі скорочення викидів CO₂ на 15% порівняно з показниками 2021 року.

Чому це гарна новина для автопрому ЄС

Європейські автовиробники матимуть більше часу, щоб виконати цільові показники викидів вуглекислого газу для легкових автомобілів та мікроавтобусів, а також можуть зменшити потенційні штрафи. Раніше представники бізнесу попереджали, що невиконання цілей цього року могло б призвести до штрафів у розмірі до €15 млрд, враховуючи, що цілі залежать від продажу більшої кількості електромобілів – сегмента, в якому вони відстають від китайських та американських конкурентів.

Критики ж навпаки вважають, що автомобільна промисловість мала 7 років, аби підготуватися до цілей 2025 року, і що оцінка штрафів у €15 млрд є дуже завищеною.

Проте активне лобювання допомогло стейкхолдерам схилити Європейську комісію до спрощення вимог. Тепер із нею погодився і Європарламент.

Джерело: [Ecopolitic.com.ua](https://ecopolitic.com.ua)

Як Київ озеленюється у відповідь на спеку: 5 ініціатив, що вже працюють у місті

Аномальна температура повітря, посухи, зменшення кількості опадів – усе це не лише ускладнює життя містянам, а й створює нові виклики для інфраструктури

Щоліта Київ фіксує нові температурні рекорди. У відповідь на зміни клімату комунальні служби та громадські організації розгортають екологічні ініціативи, що допомагають адаптувати міський простір до нових реалій.

1. Дощові сади: вода повертається в екосистему

З 2024 року в Києві почали з'являтися перші дощові сади — особливі заглиблені клумби з дренажною системою, які збирають дощову воду, і у такий спосіб зменшують навантаження на каналізацію. Їх облаштовують у зонах, що схильні до підтоплень. Вода тут не просто зникає в трубах, а повертається до екосистеми.

Восени минулого року у столиці облаштували вже 9 таких садів у різних районах. Вони поєднують геопластику, натуральний камінь, стійкі до надмірної вологи багаторічники, кущі й дерева. Це рішення – не лише естетичне, а й практичне, особливо в умовах аномальних опадів і перепадів температур.

2. Парклети: громадський простір замість автовок

Парклети — це вуличні меблі з елементами озеленення, які створюють комфортні місця для відпочинку просто неба. Минулого року у Києві встановили 15 таких конструкцій, зокрема біля станцій метро "Тараса Шевченка" і "Політехнічний інститут", на Троєщині, Позняках, Дарницькій площі та інших локаціях.

Парклети не лише підвищують комфорт містян, а й обмежують хаотичне паркування, сприяють розвитку біорізноманіття та покращують мікроклімат. У міській адміністрації вже анонсували подальше збільшення їх кількості.

3. Менше косіння, більше декоративних луків

Тривалий час кияни закликали відмовитися від регулярного скошування трави у спальних районах. І хоча петиції не знаходили підтримки в Київській міській раді, громадська

думка поступово вплинула на дії чиновників міста. Опитування у застосунку "Київ Цифровий" показало, що 66% мешканців проти постійного косіння різнотрав'я.

Тепер у місті почали експеримент із декоративними луками. Ці насадження потребують мінімального догляду — скошування лише раз на рік — і водночас підтримують біорізноманіття, зберігають вологу в ґрунті, а в спеку знижують температуру на вулицях.

У середині липня у Києві, а також у Рівному вирішили відмовитися від косіння на прибудинкових територіях, у більшості парків, скверів та інших зелених зон.

У 2024 році в Києві було 39 ділянок без косіння та 17 – із декоративними луками. У 2025-му ці площі обіцяють збільшити в десять разів. Але ефект буде поступовим: трави розростуться за 2-3 роки, а дерева – за 5.

4. "Живі огорожі" для тиші та чистого повітря

Ще один спосіб адаптації міста — висадка "живих огорож" уздовж доріг. Вони знижують рівень шуму, фільтрують повітря й слугують бар'єром від пилу та вихлопів. Такі зелені стіни вже з'явилися біля Міського театру, на території медмістечка на Харківському шосе, біля кінотеатру "Жовтень" і на вулиці Тарасівській.

До цієї ініціативи долучаються як комунальні служби, так і активісти та мешканці.

5. Озеленення транспортних розв'язок

У 2025 році місто планує озеленювати великі транспортні вузли. Зокрема, на перетині вулиці Набережно-Рибальської з проспектами Івасюка та Бандери замість висохлого газону вже висадили хвойні дерева і забезпечили їх автоматичним поливом.

Окрім того, у парках і скверах столиці з'являються дерева та кущі, адаптовані до спеки та посухи: клени, липи, платани, сосни, ялини, бузок, гортензії, робінії тощо. Це дозволяє не лише покращити естетику, а й створити більш стійке до кліматичних змін середовище.

Джерело: [Ecopolitic.com.ua](https://ecopolitic.com.ua)

